

Wartości poznawcze wskaźnika sprawności samoregulacyjnej w charakterystyce konkurencyjności przedsiębiorstw branży TSL

dr hab. Beata Majecka, prof. UG

dr hab. Andrzej Letkiewicz, prof. UG

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Gdańsku

Koszalin – Mielno 2018

Konkurencyjność przedsiębiorstw sektora TSL

- Konkurencyjność przedsiębiorstwa to zdolność do sprawnej realizacji jego celów w przestrzeni rynkowej oraz warunków powodzenia podmiotu
- W transporcie drogowym operuje największa liczba przedsiębiorstw i wymóg konkurencyjności te podmioty dotyka najbardziej
- Sposobem poradzenia sobie z problemami może być optymalne wykorzystanie potencjału konkurencyjności, jakim dysponują poszczególne przedsiębiorstwa – a źródeł tego potencjału należy doszukiwać się w sprawnym wykorzystywaniu będących w dyspozycji przedsiębiorstw zasobów kapitałowych i ludzkich
- Pozycjonowanie jest jednym z celów działalności przedsiębiorstw i wymaga opomiarowania, tak aby było możliwe precyzyjne wskazanie ich miejsca na rynku

Wskaźnik sprawności samoregulacyjnej

- ▶ Subiektywne poznawanie zdolności samoregulacyjnych przedsiębiorstwa (zdolności do przystosowywania się do zmienności otoczenia) zawsze rodzi wśród zarządzających niepewność prawidłowości podejmowanych decyzji
- ▶ Podstawowymi miarami odnoszącymi się do oceny decyzji menadżerskich są przychody i zysk – na tej podstawie dokonuje się też porównań pomiędzy przedsiębiorstwami
- ▶ Miary te są obarczone jednakże wadą konieczności znalezienia podmiotów o identycznych lub bardzo zbliżonych charakterystykach, głównie w zakresie posiadanych zasobów i sposobów ich wykorzystywania w procesach gospodarowania
- ▶ Stąd potrzeba przyjęcia miary obiektywizującej stan posiadania oraz wyniki działalności gospodarczej przedsiębiorstw

Wskaźnik sprawności samoregulacyjnej

$$WSS = \frac{\frac{Zn}{Ps} \cdot \frac{Ps}{Zatr} \cdot \frac{Zn}{Zatr}}{Sop}$$

gdzie:

Zn – zysk netto

Ps – przychody ze sprzedaży

Zatr – zatrudnienie

Sop – rząd osiągniętego przychodu przez ostatnie przedsiębiorstwo z próby badawczej

Wskaźnik sprawności samoregulacyjnej

- ▶ Tak skonstruowany wskaźnik, podobnie jak wielkości go tworzące, nie ma wartości granicznej
- ▶ Jest on miarą względną, relatywizującą, więc im wyższy jego poziom tym lepiej
- ▶ Jego wartości poznawcze uwidaczniają się dzięki eliminacji konieczności poszukiwania podmiotów o identycznych charakterystykach gospodarowania w zestawieniach:
 - ▶ dla pojedynczego przedsiębiorstwa w czasie
 - ▶ w przestrzeni dla wielu podmiotów
- ▶ Dynamiczny charakter analizy tego wskaźnika – analiza w czasie pokazuje zdolności samoregulacyjne przedsiębiorstwa pozwalające rokować co do długookresowego trendu wzrostu wartości podmiotu, a tym samym pozwala określić możliwości konkurowania z rywalami w przyszłości

Przedsiębiorstwa branży TSL w Polsce

Uszeregowanie wg przychodów, zatrudnienia i zysku netto (stan na rok 2016)

Nazwa przedsiębiorstwa	Przychody (w tys. PLN)	Nazwa przedsiębiorstwa	Zatrudnienie	Nazwa przedsiębiorstwa	Zysk netto (w tys. PLN)
JAS-FBG S.A.	450 138,0	JAS-FBG S.A.	1 042	LINK Sp. z o.o.	14 329,0
LINK Sp. z o.o.	405 108,0	LINK Sp. z o.o.	835	JAS-FBG S.A.	12 736,0
OMIDA Group	331 522,0	Hellmann Worldwide Logistics Polska Sp. z o. o. sp. k.	448	No Limit	7 481,0
Yusen Logistics (Polska) Sp. z o.o.	330 624,0	OMIDA Group	400	Hellmann Worldwide Logistics Polska Sp. z o. o. sp. k.	6 526,0
Hellmann Worldwide Logistics Polska Sp. z o. o. sp. k.	305 439,0	Trans Logistyka – Olga Juchniewicz spółka komandytowa	311	OMIDA Group	6 451,0
PPT PKS Gdańsk-Oliwa S.A.	265 261,0	SM LOGISTIC Sp. z o. o.	310	MEXEM Sp. z o.o.	6 288,0
MEXEM Sp. z o.o.	192 302,0	MEXEM Sp. z o.o.	260	PPT PKS Gdańsk-Oliwa S.A.	5 012,0
No Limit	172 780,0	No Limit	228	Yusen Logistics (Polska) Sp. z o.o.	4 334,0
SM LOGISTIC Sp. z o. o.	169 688,0	Yusen Logistics (Polska) Sp. z o.o.	226	Trans Logistyka – Olga Juchniewicz spółka komandytowa	3 698,0
Eurogate Logistics Sp. z o. o.	163 708,0	PPT PKS Gdańsk-Oliwa S.A.	210	Eurogate Logistics Sp. z o. o.	3 616,0
Trans Logistyka – Olga Juchniewicz spółka komandytowa	69 002,0	Eurogate Logistics Sp. z o. o.	69	SM LOGISTIC Sp. z o. o.	3 202,0
INTERTRANSPORTS CENTRE- POLSKA Sp. z o. o.	33 031,0	INTERTRANSPORTS CENTRE- POLSKA Sp. z o. o.	17	INTERTRANSPORTS CENTRE- POLSKA Sp. z o. o.	1 529,0

Poziomy wskaźnika sprawności samoregulacyjnej

Wyszczególnienie	Wskaźnik sprawności samoregulacyjnej			
	2013	2014	2015	2016
INTERTRANSPORTS CENTRE-POLSKA Sp. z o. o.	6 278,3	6 249,2	5 217,9	8 089,4
Eurogate Logistics Sp. z o. o.	237,3	625,7	1 387,3	2 746,4
No Limit	0,2	19,9	117,4	1 076,6
MEXEM Sp. z o.o.	569,4	1 ,4	649,9	584,9
PPT PKS Gdańsk-Oliwa S.A.	351,9	209,2	530,0	569,6
Yusen Logistics (Polska) Sp. z o. o.	2,4	27,6	258,7	367,8
LINK Sp. z o.o.	99,6	92,0	182,9	294,5
OMIDA Group	41,1	142,3	188,7	260,1
Hellmann Worldwide Logistics Polska Sp. z o. o. sp. k.	7,5	7,0	101,3	212,2
JAS-FBG S.A.	41,0	58,8	59,3	149,4
Trans Logistyka – Olga Juchniewicz spółka komandytowa	344,2	231,6	281,8	141,4
SM LOGISTIC Sp. z o. o.	150,6	352,7	33,1	106,7
Mediana	125,1	175,7	223,7	331,1

Średnie poziomy oraz średnia przyrostu wskaźnika (w latach 2013–2016)

Wyszczególnienie	Wskaźnik	
	średni poziom	średnia przyrostu
INTERTRANSPORTS CENTRE-POLSKA Sp. z o. o.	6 459	603,72
Eurogate Logistics Sp. z o. o.	1 249	836,37
MEXEM Sp. z o.o.	701	5,17
PPT PKS Gdańsk-Oliwa S.A.	415	72,58
No Limit	304	358,81
Trans Logistyka – Olga Juchniewicz spółka komandytowa	250	- 67,60
LINK Sp. z o.o.	167	64,96
Yusen Logistics (Polska) Sp. z o. o.	164	121,79
SM LOGISTIC Sp. z o. o.	161	- 14,65
OMIDA Group	158	73,01
Hellmann Worldwide Logistics Polska Sp. z o. o. sp. k.	82	68,22
JAS-FBG S.A.	77	36,12

Wnioski

- Poprzez zastosowanie wskaźnika sprawności samoregulacyjnej dokonuje się standaryzacji wyników i doprowadza się do porównywalności przedsiębiorstw niezależnie od skali ich działania
- Przeprowadzone badania wykazały, że wskaźnik sprawności samoregulacyjnej jest dobrą miarą pozwalającą wnioskować o sprawności podmiotów w zakresie wykorzystania zasobów służących uzyskiwaniu przychodów i zysków
- Uszeregowanie przedsiębiorstw według ich zdolności samoregulacyjnych pozwala na wyeksponowanie sprawności tych podmiotów w zakresie wykorzystania zasobów służących uzyskiwaniu przychodów
- W krótkim okresie, poprzez zastosowanie mediany, można wnioskować na temat środkowej wartości wskaźnika dla analizowanej branży, pozycjonując w ten sposób poszczególne podmioty jako sprawniejsze lub mniej sprawne od średniej w danej branży
- W długim okresie, analiza średnich poziomów przedmiotowego wskaźnika pozwala na względne określenie średniego poziomu sprawności dla poszczególnych podmiotów, co pozwala na ich pozycjonowanie w branży
- Poprzez uśrednienie przyrostów wskaźnika w poszczególnych latach możliwe jest wskazanie przedsiębiorstwa rozwijającego się najdynamiczniej i równocześnie najdynamiczniej budującego i wykorzystującego swój potencjał konkurencyjny
- Przedsiębiorstwa sprawniejsze w zakresie wykorzystywania swoich zasobów, czyli posiadające większe umiejętności samoregulacyjne, mają szansę znacznie poprawić swoją pozycję rynkową w przyszłości